และตัวชี้วัดที่เป็นผลของการปฏิบัติ หรือตัวชี้วัดที่เป็นผลผลิต ผลลัพธ์อย่างแท้จริง และ 4) ขั้นตอนปรับมาตรฐานควรกำหนดให้มีคณะทำงานเพื่อติดตามผลการดำเนินงานหากพบว่าผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย ต้องพยายามปรับแผนการดำเนินงานสามารถผลักดันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยนำทั้งสี่ขั้นตอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการวิจัยในการเรียนรู้ การจัดการการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการทำโครงงาน และ การจัดการการเรียนการสอนโดยเน้นภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ส่วนหลักพุทธธรรมที่นำมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนของพระสอนศีลธรรม ซึ่งจะช่วยให้ครูจัดการสอนดีขึ้น และนักเรียนเรียนรู้ดีขึ้น คือ หลักไตรสิกขา ได้แก่ ศีล ฝึกรักษาศีล กฎ ระเบียบ และการมีวินัย สมาธิ ฝึกลมหายใจ จิตใจให้สงบนิ่ง ปัญญา การคิดพิจารณา แก้ปัญหา การพัฒนา การประยุกต์ การปรับปรุง และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ได้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักอิทธิบาท 4 คือ มีฉันทะ ความพึงพอใจในงานและการเรียน วิริยะ ความเพียรพยายามให้ประสบผลสำเร็จ จิตตะ ความเอาใจจดจ่อในงานและการเรียน และวิมังสา คือ การหมั่นทบทวนความผิดพลาดและการแก้ไขปัญหา

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักพุทธบูณาการของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 3 วิธีการ คือ **ขั้นตอนที่หนึ่ง** การวางแผนการเรียนการสอน แบ่งตามการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พระสอนศีลธรรมจะต้องกำหนดแผนการสอนขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก โดยการศึกษาข้อมูล วิธีการจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะเบื้องต้นของผู้เรียน ความสนใจของผู้เรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอน ในขั้นตอนนี้พระสอนศีลธรรมอาจปรึกษาอาจารย์พี่เลี้ยงซึ่งมีความเชี่ยวชาญและชำนาญการอยู่แล้ว 2) การจัดการเรียนการสอนที่ใช้กระบวนการวิจัยจัดการเรียนรู้ก็มีลักษณะเช่นเดียวกันกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ มีการวางแผนก่อนการสอน ในขั้นตอนของการวางแผนนั้น พระสอนศีลธรรมจะต้องทราบว่า จะใช้งานวิจัยลักษณะใดมีเป็นข้อมูลให้นักเรียนได้ศึกษา รวมถึงการออกแบบกระบวนการวิจัยด้วย 3) การจัดการเรียนการสอนที่ใช้โครงงานเป็นฐาน พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะต้องวางแผนในการจัดทำโครงงานร่วมกับนักเรียน การใช้โครงงานเป็นฐานในการเรียนการสอนนั้นจะต้องกำหนดประเด็นต่างๆ ก่อนลงมือปฏิบัติ 4) การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการสอนพระสอนศีลธรรมจะต้องสำรวจว่า ในท้องถิ่นของตนเอง ชุมชนรอบวัดและโรงเรียน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นอะไรบ้าง แล้วกำหนดเป็นประเด็นให้นักเรียนได้ศึกษา **ขั้นตอนที่สอง** การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พระสอนศีลธรรมจะต้องปฏิบัติตามแผน กระตุ้นผู้เรียน นำเข้าสู่บทเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนคิด วิเคราะห์งาน การจัดการเรียนการสอนที่ใช้กระบวนการวิจัยจัดการเรียนรู้พระสอนศีลธรรมจะต้องปฏิบัติตามแผนตั้งสมมติฐานการวิจัย กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเห็น และการค้นหาคำตอบตามสมมติฐาน การจัดการเรียนการสอนที่ใช้โครงงานเป็นฐาน พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจะต้องปฏิบัติตามแผน ชี้แจงลักษณะโครงงาน และดำเนินการตามโครงงาน ส่วนการจัดการเรียนการสอน